

U V O D:

Osvrćući se na sam naslov naći ću za korisno definisati samu riječ autonomija.

Def: Autonomija (grčka riječ) što znači samozakonodavstvo, samouprava, politička nezavisnost, samostalnost, fil. Pokoravanje svojim vlastitim zakonima.

Jedan od najistaknutijih pokretača, a može se reći i jedini u tom periodu je Husein kapetan Gradašćević. Dakle, Husein kapetan Gradašćević suprostavio se reformama sultana Mahmuda II-og. Uvođenje tih reformi je značilo ukidanje janičara¹, kapetana i ajana². Treba samo napomenuti da je Sultan Mahmud II u Bosnu slao vezire³ koji su bili korumpirani. Može se reći da je to jedan od uzroka pokreta za autonomiju Bosne i Hercegovine. Husein kapetan Gradašćević je rođen 1802. godine i rastao je okružen političkim nemirima, što se moglo i smatrati njegovom motivacijom za pokret.

Sultan Mahmud II

¹Janičari-Rod osmanske vojske koju je osnovao sultan Orhan 1328. godine. Ukinuti su uvođenjem nizama 1826 godine za vrijeme vladavine sultana Mahmuda II (Muvekit) « Povjest Bosne » Salih Sidki Hadžihuseinović)

²Ajan-Prvak, uglednik, predstavnik građana u jednom periodu u Bosni; Funkcioner lokalne vlasti (Muvekit, « Povjest Bosne » Salih Sidki Hadžihuseinović)

³ Vezir – najviša titula u državnoj hijerarhiji Osmanske carevine; ministar, guverner jedne pokrajine, upravnik vilajeta. (Muvekit, «Povjest Bosne» Salih Sidki Hadžihuseinović)

Propadanje Osmanskog Carstva Porta je pokušala da zaustavi provođenjem reformi. A to znači da je trebalo ukinuti osmanske vojne i upravne ustanove i preurediti državu. Prvi pokušaji provođenja reformi bili su u vrijeme vladavine Selima III. Ovaj sultan je htio da ukloni zloupotrebe u otomanskom feudalnom sistemu i da preuredi administraciju prema evropskom uzoru, da stvori nove oružane snage koje će zamijeniti janičare od kojih su poticali uzroci nereda i stagnacija Carstva. Sultan Selim III nije dirao u temelje otomanskog feudalnog poretka niti je pokušavao da poboljša položaj raznih naroda. Pokušaj praktične primjene reforme naišao je na otpor privilegovanih slojeva i janičara. Program reformi u Carstvu je prihvatila omladina, a janičari u Istanbulu su se koristili nezadovoljstvom naroda zbog poraza u Rusko – Turskom ratu i u vezi sa ustankom u Srbiji izvršili državni udar i zbacili Selima III sa Sultan Selim III

prijestolja. Selim III je naslijedio Mahmud II (1808-1839) je nastojao da provede i proširi reforme. Godine 1826. je ukinuo janičarsku vojsku i ugušio je njihovu pobunu u Istanbulu. Za slamanje ustanka zbog uvođenih reformi Mahmud II je formirao regularnu vojsku nizama sa određenim rokom služenja u njoj. Prije preduzimanja poduhvata za ukidanje janičara u Bosni sultan Mahmud II je u nju upućivao namjesnike sklone korupcijama sa zadatkom da slomi otpor bosanskog stanovništva. Ti namjesnici su progonili i istaknute a bogate ličnosti pod izgovorom da narušavaju mir i novi poredak u zemlji. Za vrijeme namjesnika Dželaludin-paše je pogubljeno više stotina muslimanskih prvaka. Na pokušaj Porte da se ukine janičarski odžak u Bosni janičari su odgovorili oružanim ustankom. Centar pobune bilo je Sarajevo kome su se priključili i janičari iz drugih krajeva Bosne.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com